

organu glumetiu sociale-politicu-tocu.

Féi'a acésti'a ese in tóta dominec'a, — dar prenumeratiunile se primescu in tóte dílele.

Pretiuu pentru Ostrunguri'a : pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 8 fi. pre unu trilanu 1 fi. 50. cr.; éra pentru Strai-netate : pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu trilanu 2 fi. in v. a.

Tóte siendienle si banii de prenumeratiune sunt de a se tramite la Redactiunea organulu :

Strat'a Tragatoriului (Lövészutca) nrulu 5. etagíulu 2.

†
Subsemnati cu anima doiósa si cu sufletulu sdrobotu aducemu la cunosoiinti'a autonomiei basericesci a diferiteloru confesiuni (precum si la acea d'in luna a romaniloru greco-catolici), mai de parte a basericeloru natiunali, si in fine a profesoriloru si a invetiatoriloru poporali, ca iubítulu nostru taica *creatoriu, crescatoriu si nutritoriu* :

„Basericanulu mirénu“,

Escelenti'a Sa Domnulu Domnu *Iosipu* Barone de *Eötvös*, in nóptea de 2. Fau-rariu 1871. st. n., dupa o bóla cumplita si indelungata, a perítu ca ministrulu aristocraticulu cultu si a democraticulu invetiamentu publicu a tóta Ungarí'a, — si cu elu au disparutu ca fumululu sperantiele nóstre tóte.

Acum', ca orfani de parinte, canta sa luamu lumea in capu, sberandu ca vitele :

In veci pomenirea lui!

si

Vai si amaru de noi!!

Inspectorii scóleloru comuni fore scóle.

D'in mai multe respecte s'a tiparitu la institutulu de magiari-sare.

Adresa de multumire

domnului deputatu díetale *Sigismundu Borlea*, in Pest'a.

Frate intru Cristosu si intru Traianu !

Iubite fiule!!

Candu am cetitu raportulu siedintieloru camerei de Ungari'a, ti marturescu sinceru, m'a surprinsu, vediendu, ca afore de Gur'a-Satului mai este si altu cine-va, care-si aduce a mine de mine in publicu, enumerandu-mi meritele natiunali, si vestindu in lumea mare, ca eu astadi, asié teneru cumu sum, facu pre episcopulu d'in mil'a si indurarea ocarmuitoriloru tieiei.

Primesce dara fiule (ierita-mi a-ti díce asié, de si esci multu mai betranu de catu mine, catu mi-ai poté fi si tata, dar' vedi unu episcopu nu poté vorbi altu-feliu), dícu primesce multumirea mea cea mai ferbinte pentru discursulu teu, rostitu in siedinti'a camerei Ungariei d'in 23. Ianuaru, 1871. care l'am percursu cu cea mai mare placere si atentiune.

Dar' sa scii inca, ca eu nu te satisfac numai cu vorbe góle, ci voui sa esprimu recunoscintiele mele catra tine si in fapte.

A nume, asecurandu-te, ca in tóta viéti'a mea ti-oiu fi celu mai mare patronu, in puterea acestei garantie grabescu a te invitá la mine la Logosiu, sa fii pururi'a sub scutulu meu parintescu, unde apoi ti-oiu dá un'a d'intre nepótele mele (dupa placu), sa o iei de socí'a, si cu tóte ca nu esci clericu absolutu, te voui face indata protopopu la o statiune grasa; te voui inaintá la canonicia; te voui recomená

gratiei dlui Andrásy și a celor'a-l-alti ministrii și te voi face placutu la ei; *) — in fine draculu nu dorme, deca, pre cumu speramu, luminatulu congresu romano-catolicu (magiaru) d'in capital'a noastră Bud'a-Pest'a va ridicá celibatulu și va permite și clerului celui mai inaltu a se însorá: fii siguru că te facu urmatoriu mie in episcopoi'a de Logosiu.

In urm'a urmeloru ti-o dîcu pre scurtu cu dîs'a lui Cristosu, Mantuitoriului nostru: „*ia crucea și vino dupa mine!*“ că te facu fericitulu fericitiloru!

Firesce, potentes potenter agunt!

Binecuventarea și darulu lui Ddieu să fia preste tine, și preste toti pasii tei (ce-i vei face pone la Logosiu)!!!

Logosiu, in resiedinti'a mea, 18 Ianuariu, 1871. stilulu vechiu.

Smeritulu și frumosulu

Ionu Olténu
episcopu.

Cortulu lui Siamù Banù,

in care d'in numerós'a familia a lui Siamù Banù abiá a mai remasu elu cu mucrea sa Zamfir'a, soru-sa Gafn'a și fetiorii Cul'a și Adamutiu.

Siamù Banù: Zamfiro hei! dá ce-e cu mancarca ahaia? éca sfintiesce sórele și tu vedu că siedi ca o dómna și neci bateru caldarea de mamaliga nu o mai puni la focu. Nu vedi că m'am ingánjitu dá fóme, cātu neci ciocanulu nu-lu mai potu miscá?

Cul'a: Neci io barosulu.

Adamutiu: Neci io foi, par' că rredicu unu munte, candu rredicu unu foiu.

Siamù Banù: Dá calulu de ce tremura asiè? pe cane ce l'a ajunsu de urla in fundulu cortului? și ce-e cu mascuru de mi-o covitiatu tóta dîu'a in urechi? mo Culo, ori Adame! n'ati bagatu voi dá séma ce-i cu noi, ori dórra s'a intorsu crangulu lumei; én spuneti-mi care-va, să me desholbu și io.

Cul'a: Dá ce să-ti spune-mi, că acum și horb'a

mi scumpa, că dá asta dâminétia numai schintei de sub barosu am ingittu, dar' altu ce-va nu am luat in gurr'a mea, neci bateru apa să le stingu.

Adamutiu: Și io dór' am mancatu? — umfiaturi d'in foi! — cātu mi s'a uscatu și sufletulu in mine, ba dá fóme mi-am rosu mai tóta tievea pipei, — și mam'a a siediutu tóta dîu'a cu cotele pe genunchi, ca și candu ea aru fi grofoi'a lui Kiminy'a, pe care și de incaltiatu o incaltia inasiulu helu cu nadragi rrosii, ér' de peptenatu o peptená frói'a cea de neamtiu. Baguséma mam'a vrè să ne omórra de vii cu fómea. Că dá asta dâmanétia neci calu, neci canele, neci omù, și neci mascurulu, n'a luat nemicu in gurr'a lui.

Siamù Banù (arunca maniosu ciocanulu d'in mana, trantesce pip'a de pamentu și se redica repede din petióre, dîcendu uitandu-se la Adamutiu): Stai, că oi fi io fróie pentru muma-ta indata; — (apoi strigá aspru) Zamfiro! dá ce-e ast'a, há? (Zamfir'a se sparie, și cumu si-ia cotele de pre genunchi cade pe spate) dá ce-e ast'a, inca odata te intrebú há? ori dór' tu vrei să faci cu noi ca siogorulu Trandafir cu calulu seu, să ne inveti fer' dá mancare, pana ne-i trage dá pitioru in vale, há? Unde-e mamalig'a și pescele helu serratu? că acum'a te trrr... (Siamù sare la Zamfir'a și redica man'a să dee.)

Zamfir'a (ridica manele in susu și pasindu indereptu striga): Tulai ómeni buni! serriti Culo, Adame, că m'o omorritu tata-to. Să nu dai Siamule! că-ti bagi man'a in focu. Dá tu cu pumnulu vrei să indrepti legea și prorocii? dá tie ti-e mai scumpa o mamaliga, decātu o invetiaturra buna d'in sfint'a scriptura? O bata-te hálu dá susu! ai si uitatu de invetiaturra de ieri d'in sfint'a scriptura. Dá nu tu ai spusu ieri la vitieii acesti incaltati, că deca vreu a traí multu și bine pe pamentu, apoi să se tiena de dical'a: „că ce poti lasá pe mane, nu face astadi!“ ... (se întorce apoi catra Adamutiu și ridicandu pumnulu dice aspru) și tu Gambeta fuicasiu și nebunu, nu-ti poti tienè gurr'a, totu tu trebue să sumuti pe tata-to asupr'a mea, de vine in focu serraculu, cātu erá mai să verse totu ce-o mancatu. Dórra n'ati și uitatu, că numai eri vi-o invetiatu tatalu vostru, „că ce poti lasá pe mane, nu face astadi.“ Eu ast'a dâminétia intrai cu Gafn'a la Domnulu parintele in casa ca să intrebú pe Dóm'n'a preunteasa pentru ce e totu veneta pe la ochi, și pe o parte a obrazului, și pana mi-a povestitu, ni-a pusu d'in ainte unu blidu mane cu móre și cu cocorada calda, să mancamu; și asiè noi ca să nu se supere am golitu blidulu, de ne amu facutu cātu dóue dóbe. Deci venindu acasa umflate, cātu mai neci nu me poteam plecá, am socotitu, că acum'a aru fi tempulu, ca să ascultu si eu bateru odata de invetiatur'a Siamului, „că ce poti lasá pe mare, să nu faci astadi.“ ... Și asiè fiindu noi satule amu lasatu facutulu mancarci pe mane, ba neci la dobitóce nu li-am datu cele de lipsa, ca să se dedeie și elle cu sfint'a scriptura. Vedeti, hast'a-e cauz'a pricinii de voi n'ati mancatu astadi. Multiemiti Siamului, că ellu m'o invetiatu. — Și tu Siamule bagati sabi'a in teaca, că ia tu cu mintea ta ti pune capulu. (Siamù scapa manile in diosu, și elu inca se lasa diosu lunga ileu cu

*) Ast'a un'a n'o mai credu neci eu, să se póta candu-va intemplá. Gur'a Satului.

petiérele incolacite, apoi Zamfir'a continua :) No ca sà nu lesinati, du-te fug'a Gafina dupa farrina la vecin'a, si tu Adamutiu la Dlu Mikis dupa bani pentru potcoitulul cailoru si carpitulul carrutiei, cu cari apoi cumperra pesce de la jupanulu Mendel; si io pan'atunci oi face foculu si oi pune ol'a de mamaliga la focu. (Se duc ambii, si candu resosescu, ol'a de mamaliga ferbea.)

Zamfira intréba: Adame! capatatu-ai bunu pesce, ada-lu incóce, sà-lu punu pe carrbuni, si tu Gafino, ada farrin'a, cà odata-e gat'a mancarea.

Adamutiu: Io n'am adusu neci unu pesce, cà n'am autu pre ce cumperá, pentru cà Dlu Mikis, candu i-am cerutu banii a dîsu, cà: acum nu i indemana a platî, cà are alte lucruri mai sorgosie de platitu, sà me duc, mane poi-mane dupa bani, si atunci va vedé ce-a face. Déca i-am spusu cà ni fòme, sà ne dee bani bateru de 1 fontu de pesce, — apoi m'a apucatu de spate si crisinindu odata nemnyisiesce in dinti, m'a repeditu pe usia afarra, dîcendu, cà: si sfint'a scriptura inca-e da dreptulu, „cà ce pòte lasá pe mane, sà nu faca astadi!“ . . .

Gafin'a: Io inca am fostu la trei patru case dupa farrina, si in totu loculu mi-au spusu cà oru mai lasá datu imprumutu si pe mane, cà asiè se dîce si in carte „cà ce poti lasá pe mane, nu face astadi!“ . . . Asiè farrina ca in palma.

Zamfira (bate in palme): Vai dà mine! . . .

Siamù Banù (Sare susu, si éra pica diosu pe petiérele incolacite): Vai dà mine! O bata-te Vine-rea mare neamtiele! care ai scrišu invetiaturi dá hesti'a in sfint'a scriptura. Vedi acuma me desholbu eu. Aduci-ti aminte Zamfiro candu am potcoitu caii la Dlu helu de neamtii d'in Beciu, care avé barba numai in dreptulul maseleloru si mustetie ca in palma. Vedi ahala mi-o povestitu pan' am facutu cuielo, cumu cà: densii d'in Beciu porruncescu la 7 limbi de ómeni, si pe fia-carre o pórtá cu fagadasiuri de adi pe mane, ferra ca sà le dee ce le trebue si ce ar fi dreptu se aiba. La fia-carre i spune, ascépta, vina mane, ai dreptu, si se va face. Candu nu le mai pòte amená cu scoverdi neumplute, apoi baga vrajba intra limbi, càtu se omórra un'a pe alt'a; ba de multe ori pe ómenii d'o limba i imbata, càtu unulu crede, cà: Ddieulu helu adevératu ela apusu, hela-l-altu cà e la rresaritu, si asiè-si dîcu spurcatiî unulu altuia; — audi acolo ómeni d'onu neamu si d'o limba. Mai incolo mi-a spusu neamtii ahelu batrinu, cà: densii aru mai si dá càte ce-va direptate unei'a séu altei limbi, inse se temu, cà déca voru avé ce le trebue, apoi nu voru mai poté invinge cu ele, forra densii voru incercá de a oltul limb'a fiacarui neamu cu odrasle d'in limb'a nemtiasca, si déca voru avé norrocu sà se prinda, apoi ahelu neamu totu va mai capetá càte ce-va, si déca si-va uitá de limb'a lui, apoi va capetá totu ce cere. In capetu dîce neamtii ahel'a cà densii le facu tóte aceste sub capeneagulu acelei dîcali bune d'in sfint'a scriptura, „cà ce poti lasá pe mane, nu face astadi.“ Adeca ei manca si beu bine, si apoi pe neamurile hele lipsite le infunda cu dîcal'a d'in sfint'a scriptura. Vedi acum'a m'am desholbatu eu, pentru ce nu mai crede rrémànulu la neamtii, adeca e mancatu de fagadasiuri si e friptu de dîcal'a cea pré

sfinta a lui. — Dii, candu are lipsa de rrémànulu apoi omu fainu si vrednicu d'atatea drepturi ca rrémànulu nu mai este, éra dupa ce a jucatú „Steuerulu“ càtu a fostu de lipsa, apoi de spate si afarra cu elu, — ca Dlu Mikis cu Adamutiu. Faina lege! Vedi acum mi se deschidu mie ochii pentru ce nu vre sà créda rrémànulu neci la unguru! pentru cà se dice, cà si ungurulu totu in hasouli'a neamtiiului a crescutu; si musicantii d'in Pest'a dór' si astadi totu de pre cote d'in Beciu dîcu si canta. Arete densii cà nu-e asiè! Asiè de adi inainte, dragii dadfi, „ada si ná“, „ce-e a mana, nu-e mintiuna“, si nemicu mai incolo. Apoi se sciti, cà de adi incolo in aintea vóstra e sfinta dîcal'a „cà ce poti face astadi, nu lasá pe mane“, — auditu-ati? Si sà potu io pune man'a pe neamtiiulu celu cu dîcal'a dupa care am flamenditu io astadi, apoi in locu de cai'asiu potcoi pre elu, ba si in locu de masele totu cue de potóve i-asii pune, si apoi l'asiu tramite la Tiarigradu de sfetnicu, séu hinternuntiu. — (Siamù-si ia straiti'a dupa capu si pléca catra crisma. — *Cub'a* cotesce pe Adamutiu si-i dîce: én nu-lu lasá, intréba-lu de rrisulu lui Siamic'a. Adamutiu: ba de rrisulu dracului, rruptu de fòme.)

Corespondintia.

Cerculu Aletea, comitatulu Aradului, Ianuaru, 1871.

Univers Cinstite Gur'a-Satului!

Dupa ce au trecutú saisonulu prinderii de musce, de presinte sum perde-iérna fore vre o deprindere óre-care, si fiindu-cà in comun'a nostra neci tat'a, nici ceialalti prenti, neci invetiariulu, neci singuru notariulu nu tiene neci unu diuaru, — éra eu, calicu sorumanu, ne potendu-me prenumerá, — te rogu, ca: sà me fericesci cu cinstitulul „organu“ a dumnetale gratisu, dupa ce nu voiescu ca multi altii a me prenumerá si a nu solvi, cà ducú tém'a melitiei dumnetale; daru in semnu de recunoscintia reciproca-ti promitu, cà-ti voiu castigá pozderi de melitiatu.*)

Cu ocasiunea santeloru serbatori trecute ne avendu alt'a deprindere, decàtu a mancá si a bé — daru nu erá ce —, plecai pr'in satele vecine a colindá, si mai vertosu pela fratii invetiatori, unde „more romano“ fusei bine primitu si ospetatu, mai bine chiaru decàtu acasa la tat'a.

De si scopulu unilateralu mi erá colindarea si adapostulu nutritu, daru esenti'a peregrinarii mi-a fostu castigarea dateloru positive despre traiulu si indestulirea invetiatoriloru d'in pregiuru, fiindu-cà alu nostru e plinu cu jalbe si saracie, si in adeveru!

Mi-am ajunsu scopulu! cà nu aflai invetiatoriu, care sà fia multumitu cu respunderea lefei d'in partea comuneloru, unulu cà nu i s'a respunsu banii, altulu deputatulu de gràu, alu treile lemnele, si asiè mai departe, de si tempulu servitiului a espiratu, in càtu unulu d'entre ei se gatá a sîstá prolegerile,

*) Sub acést'a conditiune bucurosu! G. S.

— precumu se întimplă și în Bihoru, — fiindu-că nu capetă lemne de încălzit.

Între asiè giurstarî miserabili me recomandai fratîloru invetiatori de fiscalu, și li promisei, că: voiî indică actiune la cînstîtî Gur'a-Satului în contra Antistîloru comunali, cari de aci 'nainte nu voru respunde punctualmînte lefele sorumanîloru invetiatori. *) Prepunerea acêst'a numai decătî se priîmî cu mare bucuria, ma unulu dintre frati începî a scoberî pr'în buzunariu, socotîndu, că l'ef'a i e și încassata; alu doile me imbiă cu stampa pentru actiune, daru îlu mangaci, că actiunea o să fie criminală**), și nu avemu trebuîntia de timbru; era alu treile mi dîse: „tu esci omu tramisî de la Domnudiî; numble teu Ioanu!”

Sî asiè; ca să-mî potî notifică promistînea în vîtorî, vinu cu tîta onîrea a rugă și provocă pe cînstîtele Antistîe comunali, ca lefele invetiatorîloru, conformu dorîntîloru prescrie să le respunda la tempulu seu, întocmai ca sî pre a le loru proprie, că-ci la d'în contra dătele, cari în lun'a vîtorîa le voiî castigă, despre abuserile petrecute în privîntî'a respunderîi salareloru invetiatoresci, le voiî substerne cînstîtului Gur'a-Satului, la care ocașîne nu voiî crutiă Antistîle renitenti a le recomandă melitîi Gurei-Satului, că precumu sum convînsu, onoratele Antistîe comunali mai tare ducî tîm'a Gurei-Satului, decătî a solgabireului!

Atendat Tomosiî!!...

Pruncu-de-Popa.

Melitî'a Redactîunei.

Dlui G. Beche în M. — Dă, ai gacîtu-o. Erîrea înse s'a îndreptatu, și esemplariulu 1. ti s'a speditu de nou.

Dlui M. Avramescu în C. — Pretîulu l'amî priîmitu. Nriî 1. 2. ti s'au înaintatu la tempulu seu, decă totu-sî nu i-ai priîmita: vin'a e la posta. Acum' ti i-amî tramisî a dîu'a ôra.

Dlui T. Jacobescu în M. — D'în consîderatiune că esci docînte seracu, ti s'a scarîtiatu pretîulu la diumetate; ai dara să respundi fi. 3. pre anulî întregu. Exemplarele se înaintara.

La „Post'a Romana“ s'a ruptu rît'a?!

Dnei Smarand'a Tarnavsc'a în B. — Numai atunci compete speditorelui postale l' crucerî dupa numeru, decă ti-lu duce sînguru a casa, la d'în contra este abusu, de ôre ce noi platîmu portulu aici. Dreptu-ce îndata ce ni-ai scrisî amî denunfîtu caaulu la directorele postei, se va încurî, și vei fi încunosciîntiata.

Dlui A. Cazacu în Sucevitî'a. — S'a priîmitu. Exemplariole ti s'au tramisî și a dîu'a ôra. Calen-

*) Asiè, asiè, da mi-i numai pre gur'a mea!..
G. S.

**) Ba înca și mai alu dracului, o să fie adîca
— scurmanale!
G. S.

dariulu a aparutu; ti l'omu tramite per „Post-Nachnahme.“

Dlui G. Lucutî'a în S. — Ti împlînimî cerea priîmîndu-te pre unî semestru întregu numai cu 2 fi.

Dlui Vincentîu S. în A. — Te-amî însemnatu de prenumerante pre semestrulu Ian.—Jun., tramite înse costulu. Decă n'ai priîmitu nriî d'în septemvre a. tr. să-i fi rechematu la tempulu seu, cu tîte aceste ti i-am tramisî acum' d'în nou, fiindu-ca pentru acei'a nu se dau coi d'în Ianuariu. — „Babele“ su tescuite dejă; doresci à 30 cr. esemplariulu? — De la D. n'amî priîmitu nemîcu. — Bucurosu, ma te rogamu! Resalutare!

Dlui I. Muresianu în C. — S'a coresu.

Aministratiunîle diurnaleloru d'în Romani'a libera, cari priîmescu dlariulu nostru, sunt rogata a ni tramite și pre alu loru regulatu, că-ci altmîntea vomu fi nevoiti a încetă raportulu de reciprocitate.

Sî pentru toti și pentru tîte. Reclamatîunîle curarî numeru se facu în epistîle nesfigilate și nefrancate!

Abonatîloru nostriî. D'în nrulu 1. nu ni-au mai remasu necî unî esemplariu; fiindu-ca înse prenumeranti noîi sosescu totu un'a, un'a, amî arangiatu o editiune nîua a aceluî nru. Dreptu-ce toti acei'a, cari înca nu l'au priîmitu, să binevoêca a ne încîntî, ca să îlu tramitemu.

☞ Postîmu a ve abonă la „Gur'a Satului“ și cu toti și cu tîte, că-ci nri de la începutu avemu înca de ajunsu.

Èra domniî concetatiîni, cari n'au respunsu înca abonamentulu Dloru pre trecutî, sunt rogati, să binevoêca a-lu respunde, spre regularea compturîloru nîstre.

Ce Malăpropoz!

Pentru numerulu presînte amî fostu gatatu o ilustratiune, ce figurê's'a pre ministrulu Eötvös, sbucîmîndî-se, etc., dar' fiindu-că dinsulu dîfele aceste a repausatu mai curendu, de ce acceptasemî noi: nu o mai potemu întrebîntî. Vedeti, si noi avemu paguba pr'în mîrtea lui!

Gur'a Satului.

☞ Publicatiune. ☜

Sunt de vindîare și se potî trage de la Redactorulu acestui diurnalu următîriole uvrage:

1. Poesîi de Julianu Groseșcu, provediute cu portretulu autoriului. Pretîulu: 2 fi. în v. a.

2. Buchetu, cadrîlu romanu, compusu de dîm'n'a Marîa Nicîra nascuta de Sierbu pentru fortepianu. Pretîulu: 80 cr. în v. a.

• 2. „Gur'a Satului“ depe semestrulu alu II. d'în anulî trecutî legatu. Pretîulu numai 3 fi. în v. a.